

Planter

Optimalt såtidspunkt i vinterhvede

Analyse viser, at det optimale såtidspunkt for vinterhvede ligger midt i september. Der sker et mindre fald i udbyttet både ved tidligere og senere såning.

Analyse | 11. september 2023

Landforsøg med forskellige såtidspunkter

I årene 2018-2022 er der gennemført 21 landforsøg med forskellige såtidspunkter i vinterhvede. Formålet har været at finde de sorter, der er bedst egnede til henholdsvis tidlig og sen såning, bl.a. for at kunne anbefale de mest egnede sorter til såning før 7. september, hvilket kan anvendes som alternativ til efterafgrøder.

Udbytteresultaterne fra forsøgene viser, at der kan påvises et lille, men statistisk sikkert merudbytte ved det sene i forhold til det tidlige såtidspunkt. Der kunne ikke påvises vekselvirkning mellem såtidspunkt, sorter og lokaliteter. Det betyder, at sorterne ikke responderer forskelligt på såtidspunkt og lokalitet, og at der heller ikke kan påvises forskelle i det optimale såtidspunkt afhængigt af lokalitet.

På baggrund af alle udbyttedata, i alt næsten 600 observationer (hver enkelt sort med tidlig og sen såning), har vi opstillet en model, hvor vi har anvendt sådatoen, og ikke blot tidlig eller sen såning. Modellen viser, at udbyttet bedst beskrives bedst ved hjælp af et 2. grads polynomium, som er vist i figur 1.

Optimale såtidspunkt er midt september

Det optimale såtidspunkt for vinterhvede rammer midt i september, og parallelforskydes, afhængig af sort og lokalitet, men da vi ikke kan påvise vekselvirkning i forsøgene, bliver det optimale såtidspunkt det samme for alle sorter og lokaliteter. Det betyder ikke, at det optimale såtidspunkt er det samme på alle lokaliteter og for alle sorter, da der kun er taget højde for de vilkår, der har været i de forsøg, som er anvendt i beregningerne.

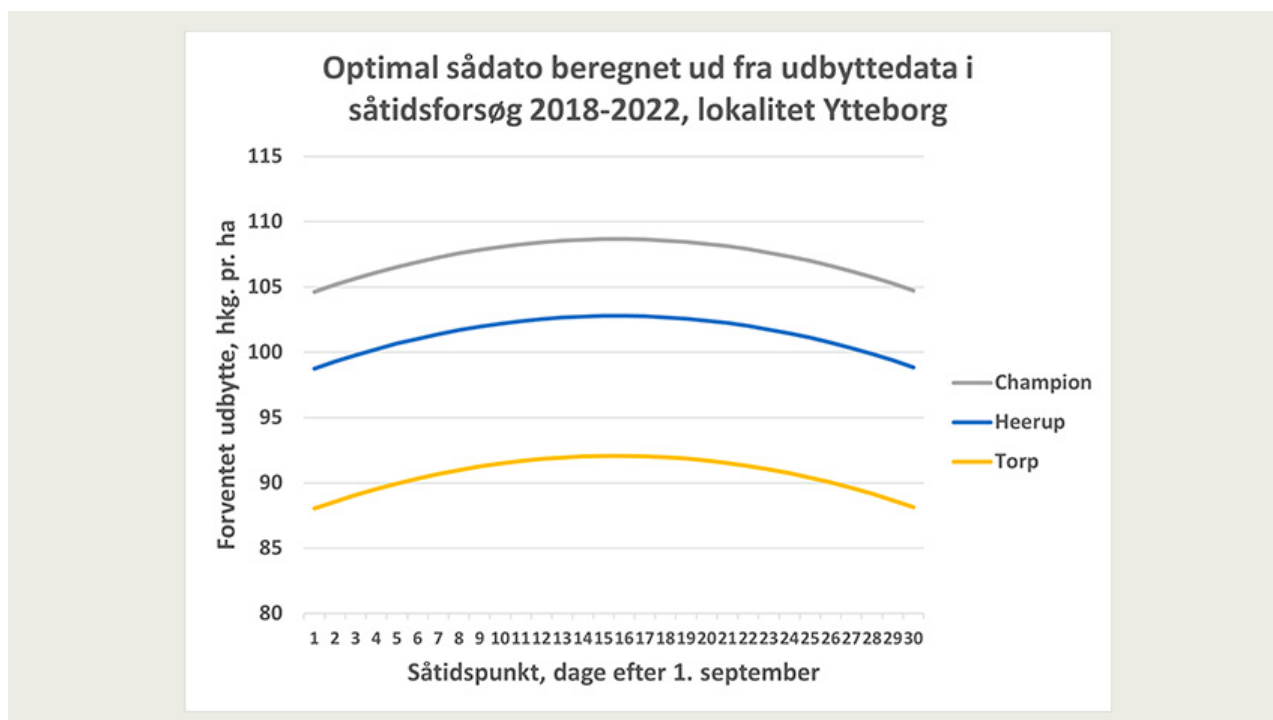
Det er dog bemærkelsesværdigt, at det optimale tidspunkt faktisk er midt i september og ikke i begyndelsen af september, da udbyttepotentialet burde være større ved en meget tidlig såning. Årsagen er formentlig, at mange sorter udvikler sig lidt for hurtigt og bliver lidt for kraftige i løbet af efteråret ved meget tidlig såning, med en negativ indflydelse på udbyttet til følge.

Vi håber at kunne udbygge modellen med temperatursum for bedre at kunne ramme optimum på forskellige lokaliteter. Desuden vil vi i de kommende år inddrage et meget sent såtidspunkt for at undersøge, om det vil vise sortsforskelle.

Om forsøgene med forskellige såtidspunkter

Såtidene har været den første uge i september, hvor der er tilstræbt et plantetal på 200 planter pr. kvm., og den sidste uge i september, hvor der er tilstræbt et plantetal på 325 planter pr. kvm. Der har været 10-15 sorter med i forsøgene hvert år, og der er sket en løbende udskiftning, for hele tiden så vidt muligt at få afprøvet de aktuelle sorters egnethed til tidlig såning. Forsøgene har været geografisk spredt over hele landet, og forfrugten har i de fleste tilfælde været vinterraps, og som minimum altid 1. års hvede. Forsøgene har ligget på JB 4-6.

Figur 1. Beregnet udbytte i relation til sådato. Eksempel fra Ytteborg (Holstebro).

Emneord

Såning

Vinterhvede

Vil du vide mere?

Leif Hagelskjær

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

leif@seges.dk

+45 2961 5002

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

jnj@seges.dk
+45 2171 7706

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk